

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR.
 Egész évre 2 frt
 Fél évre 1 „
 Vidékre egész évre 10 krajczárral több.
 Hirdetés árak díjszabás szerint. — Nyiltér sora 20 kr.

Felelős szerkesztő:
SCHWARZ I. IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Debreczen, Miklós-utca sarkán 1904 szám.
 Minden e lap szellemi, vagy anyagi részét illető küldemény ide intézendő.
A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.
 Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tőzsdésen.

Kvóta és kiegyezés.

Csapjuk félre a politikát ebből a fontos kérdésből, mely most a nemzet képviselőitől zöld asztalán vár megoldásra! Válasszuk külön belőle mindazt, a mi az exigenciák tudományához tartozik s tárgyaljuk higgadtan, komolyan azt, a mi belőle ekkor visszamarad s a mi súlyosan érinti valamennyiünk anyagi érdekét; tárgyaljuk a kvótát, mint közgazdasági kérdést.

Mert a kvóta tisztán, leszűrve, ugy is csak közgazdasági téma.

A mi a politikával való kapcsolatot előidézi, az a kiegyezés többi kérdése, a melyekre nézve nem is forognak fenn nagy differenciák a két államfélfé között, sőt a melyekre nézve a kormányok már kölesönös engedmények alapján türethető meg egyezési pontokat találtak is. A politikai kérdés tehát pihenhet, mikor e lap hasábjain a kvótát, mint a nemzeti közgazdaságnak egy fontos kérdését tárgyaljuk.

Ugyan hát mi is tulajdonképen az a kvóta?

Akárhányszor megmosolyogtam

azokat az elhangzott nagyhangu programbeszédeket, melyek nagy képpel és kellő fontoskodással beszéltek az elmúlt választások alatt a nagy közönségnek, a választók összeségének a kvótáról. Mosolygásra késztet ma is, a mikor intelligensnek tartott embereknek adom föl azt a kérdést, hogy mi is hát az a kvóta? Mintha kemény mogorót kellene feltörni a fogaiikkal, ugy meg-megrágják a szót, de határozott választ száz ember közül egy is alig tud adni azok közül, a kik különben szeretnek politizálni.

Hadd mondjuk el röviden a gyengébbek kedvéért, hogy mi hát a kvóta?

Ausztriával közös ügyeink vannak a hadügyben és külügyek intézésében, valamint 10—10 évenként megújítandó vámterületi közösségben. A két első közösügy csak kiadással, még pedig nagy kiadásokkal jár, a hadsereg főtartása és a külügyi képviselő költségei roppant összegeket emésztnek fel. Ezeknek a költségeknek fedezésére fordítatnak első sorban a közös vámbevételek. De a közös költségek ebből nem futják ki teljesen, van még egy összeg,

mely mintegy 90 millió körül ingadozik, melyet a két államnak kell fedezni s ennek az összegnek az elosztása képezi azt a vitatárgyat mely fölött 30 év óta vitatkoznak a két állam politikusai.

Ez a kvóta kérdése! Mennyit fizessen a közösügyi fedezetlen kiadásokból Ausztria és mennyit Magyarországnak?

Tehát ez a kvóta nem adó, a mit Ausztriának fizetünk, hanem a közös költségekhez való hozzájárulásunk aránya.

Eddig Magyarország 31.4%-ot fizetett a közös költségekhez, a többit Ausztria fedezte. Ausztria hatalmas közgazdasági forrásai lehetővé teszik, hogy ő viselje a tulnyomó magasabb részt, mert ez a 31.4%, a mit eddig fizettünk, a mi erőnket eddig is tullehaladta s akkor, a mikor az első kvóta-arányt megállapították, a mi politikusaink hallatlan terhet vettek az adósságokban vergődő, háboruk és elnyomatás által elgyötrött magyar nemzet nyakába.

Ezt a 31.4%-os kvótát szomoruan türtük 30 éven át; most, hogy köz-

A »DEBRECZENI LAPOK« TÁRGZÁJA

A süket.

— A „Debreczeni Lapok“ eredeti tárczája. —

Irta: **Heltai Hugó.**

A kis társaság hangosan beszélgetve fordult be a körutra. A szép Binderné különös jókedvében volt; kacagott, csicsergett mint egy szerelmes kis pacsirta és tüzes, fekete szeme ragyogott a boldogságtól.

A fiuk nem tudták elképzelni, mi idézhette elő az eddig oly tartózkodó, jéghideg asszony viseletében ezt a kellemes változást. Talán az enyhe esti szellő, a mely gyöngéden esőkolta végig arcát és a nagy, ibolyacsokros kalap alól kiszabadult hajfürtöket? Vagy tán a tavasz érzete adott vastag jégkéreggel bevont szívének egy kis meleget és most olvadni kezd a jég, a mely eddig ellenállt legtüzesebb ostromaiknak? . . . Vagy talán szerelem vágyik?

Ezek és még számtalan ilyen gondolat fordult meg a fiuk fejében, de határozottan nem tudták megállapítani a szép asszony csudálatos viselkedésének indító okát.

Nem is kutatták sokáig, örültek, hogy

a szép asszony végre olyan, a milyennek eddig hiába óhajtották. Most, hogy nyilvánvalóvá lett, hogy a szép Binderné is elvégre csak asszony, hogy neki is van érző szíve, forró lüktető vére, mindhárman reménykedni kezdtek . . .

Bátyk Lajos, az örökké jókedvű és örökké első éves joghallgató önelégült mosolyal simította végig vékony, fekete bajuszját és így biztatta magát: Azt hiszem az enyém lesz!

Erdy Béla, az idealisták idealistája, a legszomorubb poéta, majd felfalta szemével a szép asszonyt és felsőhajtott: Oh! ha az enyém lehetne! . . .

Alberti Gyuszi, a hanyatló század legfessebb és legcsinosabb huszárfőhadnagya pedig elhatározottan csapott a kardjára és a fogai közt mormogta: Az enyémnek kell lennie!

Avval nem törődött egyikük sem, hogy van még a társaságban valaki, a ki őt egészen bírja, a ki parancsol neki, és a kinek kizárólagos joga van hozzá, — a szép asszony férje.

Most különben Binderné sem törődött az urával. Nyugodtan, sőt látszólag örömmel eltúrte, hogy egyedül kullogjon hátul, míg ő a főhadnagy karján kacagva és kacérkodva hallgatta a fiuk bókjait. Azok pedig ugyan-

csak rajta voltak, hogy mentül jobban tessenek a szép asszonynak. Az örökké jókedvű Lajos esintalan pletykákkal kedveskedett, a főhadnagy a katonaeletből vett történetekkel mulattatta, az idealista Erdy pedig olyanokat sóhajtott, hogy akár az operaház előtt levő szfinksnek is meglágyulhatott volna a szíve.

Csak Binder ur ment szólanul; mélyen elgondolkodva a felesége után . . . Minek is beszéljen, hiszen ugy sem hallgatnak szívesen. Aztán mit is beszéljen, hiszen fogalma sem volt, miről folyik a társalgás. Talán éppen róla . . . Biztosan rosszakat mondanak rája, talán szidják is, vagy kinevetik . . . Bátran tehetik, tudják jól, hogy nem hallhatja. Oh! mennyit eltúrte, elszenvedne, mindenét odaadná, ha még egyszer visszanyerhetné hallását; milyen boldog volt akkor, mikor karjaiban tartotta kis feleségét és még meg tudta érteni annak szerelmi mámorban kiejtett suttogó szavait. Milyen tisztán hallotta egykor, pedig ugyszólván csak a fülébe lehelte: „Te édes, te drága! . . .” Most mindinkább elhidegül iránta, pedig akkor szerette, nagyon szerette. Hja! szerelmes szavakat nem igen lehet hallócsövön keresztül a szívéhez juttatni. . . .

A társaság megállott egy vendéglő előtt, Binder ur abba hagyta az elmélkedést és kérdőleg tekintett körül. A főhadnagy bele-

gazdasági életünkben némi fellendülés mutatkozik, hosszú, kimerítő betegség után lábadozó félben vagyunk s kezdjük érezni ereinkben az erőteljesebb vérkeringés hatását: Ausztria megrohan bennünket s lehetetlen számításokkal, tarthatatlan okadatulással le akarja szedni rólunk azt a kis izmot, a mit sikerült vissza szerezniünk s hallatlan terheket akar a nyakunkba akasztani.

Most azt mondják odaát, fizessetek ti 43 százalékos az eddigi 31.4 helyett. Tehát 12%-kal akarják fölemelni a terheinket, vagyis évenként több mint 10 millióval. — És valjon honnan veszik ezt a 43%-os kvótát a mi tisztelt és jóakaró szomszédaink?

A népesség arányszáma — ezt mondják — olyan, hogy a lakosság 43 százaléka lakik Magyarországon, 57%-a Ausztriában. Tehát ez legyen a kvóta kulcs!

Oh sancta simplicitas! Nem akarjuk azt mondani, hogy ez az indokolás hülyeség, hanem mondjuk, hogy együgyűség, vagy ha úgy tesszük, hát a legszörnyűbb rövidlátás és rosszakarat. A gazdag, a hatalmas, a sűrű népességű Ausztria, melynek kiterjedt gyáripara, óriási kereskedelme évszázadokon át gyarmatként kezelte és szipolyozta Magyarországot, ez az Ausztria velünk szemben most egy olyan játékra vetemedik, melyet egyenesen megfoghatatlannak kell mondani.

Magyarország — sajnos, — szegény még mindig. Ipara a fejlődésnek még azt a pontját sem érte el, melyet Ausztria már 30 év előtt, tehát a kiegyezés megkötésekor, régen

élvezett, mely hatalmas ipar rengeteg adózási objektumot képez. Földadónk sokkal magasabb, mint Ausztriáé, nyersterményünket a közös vám védelme alatt Ausztria nyeri el s Ausztria ipari terményeit a közös vám oltalma alatt a mi nyakunkba sózza magas áron, versenytársak nélkül.

Tehát, ő diktálja nekünk a mi terményeink árát és ő maga diktálja nekünk az ő iparezikkeinek árát is. Mi olesón adunk neki, drágán veszünk tőle a közös vám mellett.

De azért rajtunk még egyszereret akar vágni. Egy türelmes bárányról két bőrt huzni, ez az osztrák urak jelszava.

Mert különben nincs értelme annak, hogy a kvótát a népesség arányában vessük ki. Ez olyas valami volna, mintha például X. gróf 2000 holdas földbirtokos azt mondaná, hogy János gazda, a 100 holdas kisgazda is fizessen annyi adót, mint ő, mert János gazda családja is 8 tagból áll, mint az övé. Tehát nem a jövedelem szerint, hanem a népesség szám szerint vessék ki a közös állami terheket.

De erre már X. gróft kivénnék a fundusából, ha ilyesmit merne csak említeni is, vagy pedig rosszabb esetben bevinnék az örültek házába, hogy gondolkozzék a fölött a kérdés fölött, hogy tíz szegény ember vagyona és tíz gazdag ember vagyona között és teherviselő képessége között van-e valami különbség vagy nincs.

De ne foglalkozzunk tovább ezzel a közgazdasági monstrummal. — Adjuk át Beer urat és az osztrák

kvótabizottság tagjait az európai nemzetgazdák itéletének, akik ezt a szörnyűséget majd felfogják jegyezni a nemzetgazdaság történetének lapjain, hogy a jövő nemzedékek is jól mulassanak az osztrák nemzetgazdaság bőleseinél hosszuhajuságán, hogy ne mondjuk rövidszüségén.

A kvóta kérdésében egy megdöntetlen tétel van. Az, hogy 1868-ban a 31.4 százalékos kvótával erőnk felülmuló terhet vállaltunk. Akkor az igazságos kvóta 25% lett volna, vagy, ha a jövedelmi adórendszer elfogadhattuk volna alapul: akkor 29%. De mi fizettük a 31.4%-ot harmincz éven át „politikai tekintetekből”, mint akkor mondták a mi politikusaink. Most azonban semmi ok sincs arra, hogy tovább is „politikai tekintetekre” legyünk szorulva, mert az a nézet, hogy a kiegyezés ránk nézve valami nagy főnyeremény volna, már rég meg van czáfolva, és rá léphetünk a reális gazdasági alapra, vagyis arra, hogy Magyarországnak nincsen elajándékozni való egyetlen garasa se s mi teljes erővel követeljük a kvótának a legreálisabb alapon való kiszámítását.

Akár a fogyasztási adók, akár az állami jövedékek, akár a vasúti és kereskedelmi forgalom adatait, akár pedig az eddig pontosan nem ismert nemzeti vagyont vesszük a kvóta kiszámítás alapjául: a mi hozzájárulásunk sohasem haladhatja túl a 32 százalékot, mert valamennyi kiszámítás e százalékon alul eső kvótaösszeget biztosít számunkra.

A magyar kvótabizottság — hála

kiáltott a hallócsövébe: „Ő nagysága ma vendéglőben szeretne vacsorázni. Itt kitűnő ezigányzene van, menjünk be.”

Binder ur ránézett a feleségére. A tekintete azt kérdezte: Akarod-e? Az asszony azt felelte: Nagyon!

Az emberke egy pillanatig gondolkodott, aztán a nagyot halló embereknel általános, gyors beszédmodorával így szólt:

— Hát nem bánom, menjünk be!

Az étteremben csak kevesen voltak; mindössze néhány jóképű erzsébetvárosi polgár a családjával és egy szerelmes pároska élvezték a vendéglőben vacsorázás gyönyöreit. Egyik sarokban nagy kerek asztal állt, ott foglaltak helyet. A szemfüles Batty és a főhadnagy azonnal a szép asszony mellé telepedtek, míg az ábrándos Erdynek meg kellett elégednie a szemközt levő helylyel és a férj szomszédságával. Nem is bánta nagyon, legálább egyszer kedvére gyönyörködhetik a szép asszonyban.

A hangulat kitűnő volt, a fiuk sokat ittak, Bindernét sem igen kellett az ivásra erőszakolni. Mind hangosabb, mind fesztelebb lett a társalgás. . . . A főhadnagy szüntől megtöltötte a poharakat sötéten csillogó „bikavérrel” és jelentőségteljesen a szép asszony szeme közé nézve, lassan minden szót hangsúlyozva így szólt:

— Nagyságos asszonyom! Igyunk arra, a mire most gondolok!

Binderné hátravetette fejét s félig lehunyt szempillái alól végtelen kaczer pillantást vetett a főhadnagra. Majd pajzánul kocizott a fiukkal s felkiáltott:

— Ex!

— Brávó, brávó, — kiáltották a fiúk és négy pohár fenéig kiürült.

Binder ur hozzám nyult a pohárhoz. Gyanakodóvá, féltékeny természetű sejtette véle, hogy itt ellene készül valami. . . . A társalgásból nem értett szegény egy szót sem, de annál jobban figyelt, különösen a főhadnagra. Tőle féltette leginkább az asszonyt, mert látta, hogy nagyon szívesen fogadja az udvarlásait. Egyszerre nagyot dobbant a szíve. Mintha felesége szeme fényesebben ragyogna, mint előbb, — mintha orezimpájai szenvedélyesen reszketnének. . . . Hirtelen leejtette asztalkendőjét és gyorsan az asztal alá hajolt, hogy felvegye. . . . Szent Isten! Nem képzelődött-e? De nem! . . . Tisztán látta, hogy az asszony térde szorosan, szerelmesen odatapad a főhadnagyéhoz. . . .

A süket emberke forogni érezte maga körül a világot

— Menjünk! — kiáltott olyan hangosan, hogy mindenki odanézett.

A fiuk kedvetlenül mozogtak, megkisé-

relték marasztalni, de Binder ur könyörtelesen fizetett és felkelt. Egyebet nem tehetvén, a fiuk is fizettek és a társaság eltávozott.

Az utcán a főhadnagy boszankodva fordult barátaihoz:

— Ugyan mi lellette ezt az embert, hogy ilyen hirtelen megszakította a mi kedélyes vacsoránkat?

A szép asszony, akit az erős „bikavér” kissé elkábított, a főhadnagy karjára támaszkodva, bánatosan sóhajtott fel:

— Hogy mi lelte? — azt nem tudom, de hogy a jó Isten nagyon megvert evvel az utálatos emberrel, az bizonyos.

— Nagyságos asszonyom, szót a főhadnagy szenvedélyesen, — tudja mit? Csak azért is mulassunk tovább! Menjünk a szomszéd kávéházba!

— Igen, menjünk, csak azért is! — erős-ködtek a fiuk.

Binderné elgondolkodott. Mi történnék! ha tényleg elmennének? Igen, elmegyek, majdmeglátom kiharancsol, ő-e vagy én! Hiszen annyira szeret, annyira félt, hogy vakon fog követni. Azért is elmegyek, ma mulatni akarok!

Ujjával a kávéház kivilágított ablakaira mutatva, odaszólt a fiuknak:

— Mondják meg a férjemnek, hogy be akarok menni abba a kávéházba!

Istennek! — ezen az alapon áll s nincs is okunk kétkedni abban, hogy ez alaptól nem is fog tágitani.

A foltos társadalom.

(H.) A közérköcsi romlás napól-napra újabb áldozatokat szed és a szensációt hajhászó lapoknak elég anyag jut hasábjaikat betölteni.

Párbaj, öngyilkosság, szöktetés, mérgezés, csalás képezik a napi skandalumokat, melyek mint pusztító bacilusok rágódnak a társadalom gyökerein, hogy megbontsák, megsemmisítsék azt a társadalmi rendet, mely hivatva van az államok erkölcsiségét, létét és civilizációját istápolni.

Szomorú dolog, de való!

Es vajjon mi az oka e tespedésnek, hol keressük a hibát?

Mindenesetre ott, a hol felütötte fejét, a honnan ezen káros állapotok kiindulnak, magában a társadalomban. A tul-humánizmus teremtette ezeket, a hiányos nevelés, mely a humánizmus alapjára van építve, de elég rossz szul, rossz anyagból, mely reakciót szülve, a társadalom megmérgezését eszközölte.

Az önérzet tulságos kifejlődése, a jellem gyöngeség, mely a sorssal való küzdelmet nem meri felvenni, a kapzsiság és pénz utáni vágy képezik kiindulási pontját ama kóroknak, melyek a társadalmat ily rutul megbélyegzik.

Ehhez hozzájárul a büntetések gyenge alkalmazása is, a mely pedig legfotósabb eszköze az erköcsi gyengeségek gyógyítására. Maga a társadalom is enyhén bánik azokkal, a kik ebbe a kórba estek, változó szeszélylyel elkényesztetett egyes alakokat, kik aztán annyira elbizakodottá lesznek, hogy gyakran csekélység miatt is már önérzetükben sértve érzik magukat, vért kívánnak és vagy saját életük ellen törnek, vagy bünre vetemednek, hogy hiuságukat kielégíthessék.

A társadalom pedig rendszeren későn jön rá a hibára, akkor, midőn az illető már bemoeskolta a társadalmat.

Az alacsonyabb néposztály bünösei leginkább lélek és érzéki szegénység miatt, ritka esetben tudatlanságuk folytán esnek a bünbe.

Rendszeren erköcsi romlottság vezérli a bünre és vagy a megélhetés könnyebbítése, vagy pedig pénz vágyuk kielégítése ezéljából vétkeznek. Erőt vesz rajtuk az ösztön, kivétközve emberi alakjukból, elfelejtik a bün súlyát és szenvedélyük hevében követik el a bün.

A bün: bün mindenkinél.

Binder ur egy lépést tett hátrafelé, mikor a hallócsövön keresztül megértette, mit akar a felesége Abból nem lesz semmi — szölt magában. Hát nem látja ez az asszony, hogy szenvedek, hát nem volt elég az, amit a vendéglőben tett? Talán a kávéházban folytatni akarja? Hát minden pokol kínját keresztül kell-e szenvednem ezen az estén? Meg fogom neki mutatni, hogy ura és parancsolója vagyok.

Sápadtan, a haragtól reszketve ugrott az asszonyhoz és megragadta karját.

— Hazajösz, vagy! Összeszorított fogakkal, tágra nyitott világitó szemekkel nézett rája és úgy megszorította karját, hogy Binder né fajdamában felsikoltott.

— Nem megyek! — sziszegte remegve és kirántotta karját férje keze közül. — Jöj-jön főhadnagy úr, jöjjenek urak! — És megvetően végig nézve férjén, határozott, büszke léptekkel idült a kávéház felé.

A kis süketet határtalan düh fogta el, úgy érezte, mintha a torkát fojtogatta volna valaki. Ujból odaugrott a felesége elé és fel-emelte karját, hogy lesujtja a bünös asszonyt.

A következő pillanatban a szép asszony ernője suhogva csapott a szerencsétlen ember homlokára. Friss, meleg vér esordult ki az ártás nyomán.

Binder úr fájdalmas kiáltással kapott az

Akár a műveltebb, akár az alacsonyabb osztályhoz tartozik az, ki bünt követ el, egyaránt bemoeskolja a társadalmat.

A társadalom — sajnos — ezt a legtöbb-ször külön választja. Míg a párbajozóknál a vérontást lovagiasságnak minősíti és a törvény államfogházra itéli, addig a verekedőknél a vérontást könnyü vagy súlyos testi sértésnek minősítvén közönséges fogházra itéli, lehet, hogy a körülmények és viszonyoknál fogva ugyanazon ok vette az illetőket a vérontásra, csak a mód és kivitel különbözik egymástól; amazok párbaj ezimen pistoly vagy karddal, utóbbiak verekedés közben bottal vagy kés-sel intézték el ügyüket.

Es így van ez egyéb bünöknél is, külön-féleképen osztályozzák.

A művelt embernek mindig több enyhítő körülményt hoznak fel, mint a tudatlannál, pedig lehet, hogy egy és ugyanazon érzés vitte a bünre.

Nehéz proplema ez, melyet a társadalomnak kell megoldani, de megoldható csak akkor lesz, ha a társadalom nem lesz oly tulságos humánus és a büntető eszközök megválasztásában oly tul kiméletes, de leginkább akkor, ha intenzivebb nevelési rendszert állít fel.

Debreczeni hírek.

* **Az egyházkerületi közgyűlés.** Nagyan folynak az előkészületek a folyó hó 18-án meg kezdődő egyházkerületi közgyűlésekre. Kis Áron püspök már széjjel küldötte az egész egyházkerületbe a közgyűlésre szóló meghívókat. Az esperesek és egyházmegyék egymás után küldözgetik be a közgyűlésen tárgyalandó ügyeket. Tóth Sámuel főjegyző ezek alapján már meg is kezdte a közgyűlés tárgysorozatának egybe állítását.

* **A kaszinó közgyűlése.** A helybéli kaszinó évi rendes közgyűlése idejét — mint lapunkat értesítik — f. hó 16-án, vasárnap délelőtre tűzte ki, a kaszinó nagytermében, a hol a közgyűlésen Szunyogh Sándor kir. tanácsos, pénzügyigazgató fog elnökölni. A tárgysorozat az évi jelentéseket és a tisztújításokat foglalja magában.

* **Évzáró vizsgálatok a Collegiumban.** Nehéz napok viradnak a tanuló-iffúságra a d r u k korszaka im elérkezett. Egymásután tüzik ki a tanintézetek a vizsgák határ napjait, amikor be kell számolni a tanulóknak tiz hosszú hónap munkásságáról eredményéről. A főiskolában a vizsgák a következő sorrendben fognak megtartatni: május 13—14-én a VIII. osztály magánvizsgálata: 17—21-én, írásbeli érettségi vizsgálat. Junius 13-án d. e. 10 ó. franczianyelv, 13-án d. u. 4 ó. 14-én a

arezához, aztán elővette zsebkendőjét és a vért törölgetve, lihegve, fuldokolva járkált fel és alá.

— Megölöm azt a Igen megölöm! Megvárom míg kimulatja magát és mikor kijön a kávéházból, leszuróm. Oh, milyen élvezet lesz látni, mint folyik szét vére a következően

Oda ért a kávéház elé, kihallatszott a mulatók hangos kurjongatása és az átkozottul hamis czigánymuzsika.

— Itt benn mulat — nélkülem! Talán nem is bánja amit tett, talán vigan csokolozik a főhanaggyal Nem bírom tovább kitartani, meg kell róla győződnöm!

Idegesen felszakította a kávéház ajtaját — a kávéházban nem látta őket. Kérdezősködésére a pincérek odavezették az egyetlen különszoba ajtajához.

Binder úr szorult szívvvel kopogtatott, lassan felnyitotta az ajtót és odarohanva feleségéhez — alázatosan kezét csókolt neki

A szép asszony diadalmasan nézett rá, egy pohár pezsgőt tett eléje és a czigánnyal a fülébe huzatva magának, duhajul énekelni kezdett:

!Az én uram vén,
Nem szeretem én

VII. és I. á) b); — 15-én VI. és II. á) b); 16-án V. és III. á) b); — 17-én IV. á) és IV. b); osztályok osztályvizsgái, junius 18—22-ig magánvizsgák, és pedig: 18—19-én I. osztály 21—22-én II—VII. osztályok vizsgái: 23—29-én szóbeli érettségi vizsgálat. A teljes érettségi vizsgálatok. A teljes érettségi vizsgálatra jelentkezni lehet az igazgatóságnál május 15-ig bezárólag, a javító érettségi vizsgálatra juni 20-ig. A magánvizsgálatokra a kitűzött határidő reggeli 9-óráig. A magánvizsgálatok írásbeli és szóbeli vizsgálatból állanak.

* **Debreczen népesedése.** Debreczen város kül- és belterületein az elmúlt hónapban született törvényes ev. ref. vallású fiú 56, leány 78, ág. hitv. fiú 3, leány 3, ág. hitv. 1 róm. kath. 12 fiú s 9 leány, görög kath. 6 fiú; izraelita fiú 8 leány 11. Halvaszülettek 6 an, a törvénytelen születettek száma 13, tehát jóval kevesebb mint az előző hónapokban. Az összes elveszülettek száma 203. Ezzel szemben a halálozások 164-et tettek ki. A szaporulat tehát 39.

Kvóta-kérdés.

*Már a héten összeültek
Fönn a kvóta-lovagok.
Rajtuk áll, hogy mennyit fognak
Fizetni a magyarok.*

*Bánffy urék ígérk, hogy
Nem alkuszna senkivel,
De azt csak a miniszteri
Tárca-kérdés dönti el.*

Török-görög.

*Üti egymást török-görög,
Ágyu ropog, ember hörög,
Gyöz a görög, most a török,
Csak nem lesz a tusa örök?*

*Muzulmánal küzd a hellén
Kard kezében, pajzs a mellén
S semmi részvét, magas körök
Nézik, hogy küzd görög-török.*

*Dul a béke, harc foly érte,
Mit a görög nemzet sérte;
Mikor lesz már ennek vége?
— Háborúból legyen béke.*

Vidéki hírek.

× **Dr Schlauch Lőrincz biboros jubileuma.** Szent László ősi városa: a szomszéd nagyváradi fényes ünnepeket rendezett azon alkalomból, hogy dr. Schlauch Lőrincz biboros, nagyváradi püspök áldozópapságának 50 éves jubileumát ünnepelte. A társadalmi osztályok vetekedtek a tisztelet és szeretet nyilvánításában és az agg főpap jötevéleg tapasztalta, hogy eszének és szívének kincseit megbecsülik azok, kik egy hosszú élet becsületes munkásságát méltányolni tudják. Ó Fel-sége, a magyar király Szent-István jeles rendjének nagykeresztjével tüntette ki a biboros püspököt és meleghangu levelet intézett az ünnepelthez, melyben jóságos lelkének legjobb kívánatait fejezi ki annak az érdemes férfúnak, ki a haza, trón és vallás nagy eszméinek szolgálatában annyi sikerrel töltött be egy emberéletet.

× **Kossuth arczképeinek leleplezése.** Nyiregyházaról jelentik nekünk, hogy ott a vármegye megtartott közgyűlésén nagy ünnepiességek közt leplezték le K o s s u t h Lajos arczképet. Mikecz János alispán elnökölt Borí Béla lelkes beszéd kísérlétében adta át a képet megörzés végett a vármegyének majd Kossuth Ferencz mondott beszédet.

× **Lelkés választás.** A nagyszalontai egyházmegyébe kebeleztett gyantái ev. ref. egyház e hó folyamán tölti be T ó t h István elhunyt lelkesnek helyét — A pájászatra boesáttott kathedrára 18 jelölt van.

× **Halálozás.** Mint a legmélyebb részvétellel értesülünk Bészler Imre hajdu-sámsoni ev. református lelkész meghalt. Az elhunytat aki egyike volt a legrokonszenvesebb embereknek, Debreczenben nagyszámu rokonság s jó ismerős gyászolja. Nyugodjék békében.

× **Jegyzőválasztás.** Hegyközszenmiklós községjegyzője nemrég nyugalomba vonult s a megüresedett állásra a pályázatot kiírták. A kérvények május hó huszonhatodikáig a székhelyi főszolgabíróhoz nyújtandók be. A választás május huszonhatodikán délelőtt Hegyközszenmiklós községházánál lesz.

A párisi lángsir.

— Kétszáz ember tűz halála. —

Óriási szerencsétlenség híre ment világgá Párisból. Oly nagy katasztrófa híre, a melyhez fogható kevés fordul elő egy-egy évszázadban, amelynek emléke oly hosszúéletű, mint a nagy történelmi eseményeké. Ezek a nagy katasztrófák egyuttal szégyennel töltik el a századvég fiát, ki nagyra van a maga közbiztonsági és óvó intézményeinek fejlettségével s ime, ily tehetetlenül vergődik bármely szerencsétlen véletlen következményeivel szemben.

A párisi Champs-Elysées jótékonyági bazárt építettek, melynek csinosan drapírozott deszkafalai közt az előkelő, főrangú osztály hölgyei árultak jótékony cselokra. Ez a bazár égett le szerdán este. Kétszázra teszik az odaveszettek, többnyire előkelő hölgyek száma. A Burgszínház katasztrófájának tanulmányai ismétlődtek: a ki nem égett oda, az a tolongásban meghalt s a mi még tetőzi a szerencsétlenséget, az, hogy odaveszettek nagy részét nem lehetett felismerni. A katasztrófa idején a bazárba tartózkodott az a leononi hercegnő, Erzsébet királynő testvérhuga is, ki a lángok közt lelta halálát, férje, az alenconi herceg keresése közben szintén megsebesült. Az elveszettek között vannak Uzesherczegnő, a Boulanger tábornok pártfogója Megsebesültek: Delafosse hercegnő, Kotschubecz grófnő, Geofulke grófnő szül. Chimay hercegnő, Reille-Marbaud bárónő, Gallifet márkiné, D'Huronstein vicomtesse, St. Périer gyófnő, Madame de Mackont, Munier tábornok, Madame Moreanim Neladoné fiával és négy leányával, de Flires márkiné. Ezekon kívül számtalan főrangú hölgy sebe súlt meg és meghalt a lángok között.

Igy vált a jótékonyág temploma a kétségbeesés véres tanyájává s az inség és nyomor fölsegelésében buzgólkodó előkelő hölgyek úgy váltak maguk is szánalmat igénylő nyomorultakká.

A hivatás.

(A színházi életből.)

(Komjáthy János színház igazgatónak dolgozó szobája. Tökéletesen felszerelt íróasztal. A falakon és az ablakokon színésznök és ünnepelet írók fényképei.)

Az igazgató: (Miután a szolga által átadott levelet átfutotta): Ki van az előszobában?

A szolga: Egy csinos, fiatal hölgy.

Az igazgató: Mamájával?

A szolga: Nem, egyedül.

Az igazgató: Akkor jöjjön be.

(Kis szünet. A szolga kimegy; az igazgató hirtelen rendbe hozza szakalát, kihuzza a kezelőjét, egy pillantást vet a tükörbe és aztán úgy tesz, mintha elmerülne egy nagy kéziratba. Megjelenik egy bájos, szőke fiatal hölgy, nagy kalappal, amelyet fátyol övez s amelyen át két szikrázó szem látható. A fiatal hölgy elegáns ruhában van és kellemes illatot árasztva maga körül.)

A hölgy: Uram... En...

Az igazgató: (Szeretettelően székkel kinalja): Kisasszony...

A hölgy: (Miután helyet foglal) Istenem, uram, eljöttem, színésznek szeretnék lenni.

Az igazgató: Ah!...

A hölgy: Ez hivatásom, igazi hivatásom... Mikor még kicsi voltam... igen, akkor még csak a vig szerepeket szerettem.

Az igazgató: (Feszült figyelemmel tovább vizsgálja.) Igazán... (Sünet után) És milyen szerepben?

A hölgy: Milyen szerepben?

Az igazgató: Igen, azaz milyen szerepben akar fellépni... mint ifjú szerelmes... vagy mint naiva...

A hölgy: Hja, vagy ugy!... Abban a melyet barátaim tanácsoltak nekem...

Az igazgató: Barátai... Sokan vannak-e?

A hölgy: Kicsodák?

Az igazgató: Barátai...

A hölgy: Vagy tizen... En komoly szerepekről beszélek, amint hogy másképp nem is lehetséges.

Az igazgató: (Halkan.) A patvarba is, jól adja! (Még szeretetreméltóbban mint ezelőtt) Folytassa kisasszony.

A hölgy: Enekelni, szavalni akarok és pedig minden este.

Az igazgató: Ez magától értetődik.

Az igazgató: (Félre.) Legtöbb tehetősége volna — néma szerepekre.

A hölgy: Nos, uram...

Az igazgató: Hja, hogy mit szólok a tehetségéhez, gyermekem. Nem lenne rossz ha a színpadra lépne, de lássa ezen egy kicsit gondolkodnom kell. Egy kis fejtevést okoz, mert még nem ösmerem a tehetségét eléggé.

A hölgy: (Felugrik a székről.) Oh, hiszen ezen hamar segíthetünk! Ledobja felső ruháját s egy perc alatt kis fehér nadrágocskában áll az igazgató előtt) Nos, uram?

Az igazgató: (Meglepetve a kicsike remek termete által) Oh, határozott hivatásavan!

A hölgy: Nos, ugy-e szerződöt?... Őszintén szólva, előre tudtam, hogy a felvételi próba sikerülni fog... Ismerem a színházi szokásokat.

Dr.

Ujdonságok.

— **Isteniszteletek.** 9 én Vasárnap, a következők fognak isteniszteleket tartani, az ev. ref. templomokban. A nagytemplomban Bélyeky Lajos s. lelkész, a kistemplomban Dicsőfi József lelkész, a Kossuth-templomban Mitrovits Gyula főiskolai tanár, az ispotály templomban K. Tóth Kálmán lelkész. — A róm. kath. templomban reggel 7 órakor misét tart Hamernyik Sándor, 9 órakor Dr. Wolafka Nándor püspök d. e. 12 órakor misét és ezt megelőzőleg szentbeszédet mond: Molnár Kálmán. D. u. litániát tart Hamernyik Sándor, kereszténytanítást Kovács Márk. A rózsafüzér ájtatosságot és májusi ájtatosságot Dr. Wolffka Nándor püspök végzi. Az ágost. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos lelkész, d. u. 3 órakor Geisztlinger Pál s. végzi.

— **Előléptetés.** A m. királyi belügyminiszter Dr. Medve Zoltán, Hajduvármegye főispáni titkárját a VIII ik fizetési rangfokozat első osztályába léptette elő.

— **Állandó választmányi ülés a megyenél.** Hajduvárm. állandó választmányja pénteken d. u. három órakor a vármegyebába nagy tanácsstermében, gróf Dégenfeld József főispán elnöklété alatt ülést tartott, a melyen a 12-iki közgyűlés tárgyait látták el határozati javaslatokkal.

— **Debreczeniek Pozsonyban.** Pozsonyban nagyban folynak az előkészületek a f. hó 16-án tartandó Mária-Terezia szobor leleplezése ünnepélyre, a melyen tugevavölég ő felsége is jelen lesz s erre meghívták az ország összes törvényhatóságait is. Debreczen sz. királyi város a fényes ünnepségen szintén képviselteti magát s ez alkalomból Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester és Király Gyula tanácsnok utaznak Pozsonyba.

— **Teljes tanácsülés.** A folyó hó 28 án megtartandó városi közgyűlés tárgyainak elő-

készítése czéljából a teljes tanácsulást f. hó 13-án, csütörtökön tartják meg a városháza nagytanácsstermében, gróf Dégenfeld József főispán elnöklété alatt.

— **Az EMKE hangverseny jövedelme.** A márczius 25-én és 26-iki fényes sikerű EMKE hangversenyek rendező bizottsága most készítette el a hangversenyről szóló elszámolását. Az elszámolás szerint a két hangverseny összes bevétele 2185 frt és 58 krt, a kiadása pedig 1155 frt és 58 krt tett ki s így a tiszta haszon 1030 frt., a melyből 515 frt az EMKE 515 frt pedig a Debreczenben létesítendő protestáns egyetem alapja javára fordittatik.

— **Eljegyzés.** Schneider József a győrszigeti olajgyár főkönyvelője, diszponense tegnap este jegyezte el Kacz Jakab előnyösen ismert kereskedőnk. bájos leányát Saroltát. A tisztaszerelemből kötött frigyhez az ismerősök, jó barátok s rokonok jókívánságai fűződnek.

— **Teljes sertészárlat Debreczenben.** Rövid alig egy hónapi szünetelés után a sertésvész újból megkezdte dástalan pusztításait s egyszerre két helyen is fellépett városunk határában. Ennek alapján az első fokú állategészségügyi hatóság javaslatot terjesztett a tanács elé, a melyben Debreczen szab. kir. város egész területét s határát a Hortobágygyal együtt — ahol azonban vész nincs — azonnal zárálá helyezetteti kéri, a mit a tanács elis rendelt. Egy másik, igen fontos javaslatot is terjesztett be ez alkalommal Kálmánchelyi Mór mezőrendőr kapitány, névszerint azt, hogy a sertés vásártéri a jelenlegi kedvezőtlen állategészségügyi viszonyokra való tekintetből a mostani helyről a baromvásártérre helyeztessék át, mert itt korlátok veszik körül a vásárteret s a közelben van és várm. mázsház s így jobban és biztosabban ellenőrizhető lenne az idegen beteg sertések behurezolása, mint a mostani vásártéren a hová mindenfelől könnyű szerrel sikkaszthatják be a legbetegtebb sertéseket is.

— **A közbághídi ellenőri állás mi-zériái.** Már jó ideje annak, hogy Steiner Jakab közbághídi ellenőr ez állását odahagyta s most mint belső állatorvos tér vissza Debreczenbe, azóta a közbághídi ellenőri állást nem lehetett betölteni, mert a pályázat a legtöbb esetben meddőmaradt s most pedig az ez állásra kinevezetett Foky Zsigmond késmárki állatorvos egyetzeren nem foglalta el hivatalát s erről még csak nem is értesítette a hatóságot. Ennek folytán őt ma gróf Dégenfeld József főispán a hivatalától felmentette s a közbághídi ellenőri állásra újból pályázat van kiírva június másodikik lejáratával.

— **Tolvaj szőkevények.** Három apró asztalos inasról szól az ének, a kik miután meglópták gazdájukat, megszöktek. Az érdekes eset részletei következők: Hinkó József Kádas utczei asztalos mester tanonczai, névszerint Kricsfalusi József, Papp Sándor és Tót József már régebben összebeszéltek, hogy megszöknének gazdájuktól, de előbb meg is lópták. Elhatározásukat tett követte s egy csomó szerszámal megis ugrottak csütörtökön. Hinkó József azonnal jeletést tett az esetről a rendőrségnek, a mely elrendelte a kis gazemberek nyomozását, azonban egész napi kutatás daczára sem akadtak a nyomukba. Ennek folytán táviratilag értesítettek az esetről a szomszédos városokat s községek s pénteken délelőtt megérkezett Hajdu Dorogh község elöljáróságának távirati válaszsza Boczkó Sámuel főkapitányhoz, a melyben Kricsfalusi József és Papp Sándor elfogatásáról értesítik a rendőrséget. Mindkettőt hazaszállítják Debreczenbe, míg Tóth Józsefet tovább keresik, mert eddig sehol sem akadtak a nyomára.

— **Szalmakalapkészítési tanfolyam.** Kétségkívül jó hatása van annak, hogy egyes községek lakói, különösen akkor, midőn a mezői munka szünetel, valamelyes iparággal foglalkozhatnak. Nemesak kézi ügyességre tesznek ezáltal szert, hanem pénzt is keresnek. Ezen czélokot akarják elérni a közoktatásügyi, földmívelési és kereskedelmi ministerek, midőn azon eszmét vetették fel egy-

más között, hogy július és augusztusban 30 tanító és 30 tanítónő részére szalmakalap fonási és díszítési tanfolyamot rendeznek be. Debreczenben. Egy hó alatt az elemi iskolák vezetői játszva elsajátíthatják egy munka vezetői a szalmakalap fonás ügyességét és ott-hon azután sikerrel oktathatják a hasznos foglalkozásra tanítványaikat, főleg szegényebb községek lakóira nézve lesz áldásos ezen kéz-ügyesség elsajátítása, hol mezei munka hiányában tétlenül is haszontalanul feccséri el az időt felnőtt és gyermek egyaránt.

— **Eljegyzés.** Dr. Kardos Albert fő-reáliskolai tanár eljegyezte Szobotka Adolf pusztaszeri nagybérlő leányát, Szobotka Malvin kisasszonyt.

— **A dohánygyár új igazgatója.** A debreczeni dohánygyárban Krampera János igazgató nyugdíjazásával megüresedett a g a z g a t ó s á g i á l l á s r a. — a pénzügyminiszter H a d h á z i Ferenczet helyezte át a kolozsvári dohánygyártól, melynek évek során keresztül igazgatója volt. Hadházi igazgató állomását már elfoglalta a debreczeni dohánygyárban.

— **Öngyilkosság egy debreczeni leány miatt.** Altschul József fiatal aradi kereskedő segéd, szerdán este lakásán forgópisztolylyal agyonlőtte magát. A szerencsétlen fiatal ember Debreczenből ment Aradra. Itt volt alkalmazásban s ezen idő alatt megösmékedett egy állami hivatalnok leányával, M. R. el, — kit megszeretett. — A leány viszonzta az ifju szerelmét, de midőn az három hó előtt Debreczezből távozott, meghidegült iránta, — elfeledte Ez keserítette el az ifjut s ezért keresett menedéket a halálban. A golyó, mely szívébe volt irányozva, a bordák között nemesebb részeket is sértett, úgy hogy minden mentési kísérlet hiábavalónak bizonyult; a szerelmes ifju reggelre kiszenvedett.

— **Égő vonat.** Csütörtökön Kövesd és Füzesabony között haladó személyvonatnak egyik kocsija tüzet fogott. A lángok csakhamar elborították az egész kocsit, úgy, hogy a vonatot azonnal meg kellett állítani. A meg-rémült utasok ezután leszállottak mire a vonat személyzete lekapesolván a kocsit, eloltotta a tüzet.

— **Változás a kir. tábla tanácsaiban.** P u k y Gyula a debreczeni kir. tábla elnöke, tekintettel arra, hogy a S á r ó i S z a b ó László kir. táblai bíró áthelyezésével a II. polgári tanács tagjainak száma megkevesbedett. B a y Gábor kir. táblai bíró az I. polgári tanácsból a II. polgári tanácsba és K ö l c s e y Sándor bíró a III. büntető tanácsból az I. polgári tanácsba osztotta be.

— **A ker betegsegélyző pénztár** vasárnap d. e. tartotta közgyűlését. Az évi jelentés szerint bevétel volt az 1896. évben 19.858 frt 70 kr., kiadás 17.765 frt 18 kr. Maradvány 2093 frt 52 kr. A tagok forgalma átlag 4716. Beteg volt 5303 férfi, 1312 nő, összesen 6615. A közgyűlés, úgy az igazgatóság évi jelentését, — az évi zárszámadást tudomásul vette s a felmentvényt az igazgatóságnak, s felügyelőbizottságnak megadta s végül a felügyelő biz. tagokat és választott bírósági tagokat választották meg.

— **Visszas rendelet.** A vallás és közoktatásügyi miniszter csak nem régen adott oly értelmű rendeletet, mely szerint megtiltotta a lelkészeknek, hogy tanítói hivatalt is töltsenek be tanítói oklevél nélkül. Most meg olyan rendeletet adott ki, hogy óvónókat is lehet tanítókul alkalmazni. Pedig sokkal alkalmasabbak a lelkészek már képzettségük alapján is jól betölteni okleveles tanító helyét, mint a csekély képzettségű óvónók!

— **Bélyeg mentes anyakönyvi kivonatok.** A magy. kir. belügyminiszter az 1896. évi 112511/IV-c. szám alatt az elismert jellegű betegsegélyző pénztárak, illetve ezek tagjai részére hivatalos használat végett szükséges anyakönyvi kivonatok díj- és bélyegmentesége tárgyában körrendeletet intézett valamennyi vthatóság első tisztviselőjéhez.

— **Kibiczek öröme.** A gyakran lenézett, sőt sok ember által ösztönszerűleg gyűlölt kibicz urakra jó idő jár. — A budapesti

kir. ítélőtábla kimondotta, hogy a kibicz a játékos fölött áll. Nem minden tekintetben az igaz: de míg a kártyázók egymás elleni követeléseiket peres uton nem követelhetik, addig a kibicz, még ha proziczezerkedett is, a játékosnak játék közben adott kölcsönpénzt per utján is követelheti, s az meg is ítélte neki. Így ítelt a kir. tábla. A kibicz előtt tehát le a kalapot.

— **Lődijazás a Hortobágyon.** Érdekesnek ígérkező csikós versenyyel egybekötött lődijazást rendez a debreczeni gazdasági egyesület f. hó 23-án a Hortobágyon.

— **A t. hölgyközönségnek.** Kik olesó és izléses selyem, gyapju és nyári mosó kelmét akarnak vásárolni, kérjék Weiner Mátyás (Budapest, Andrassy ut 3. legnagyobb divat-áruházának legújabb tavaszi mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küldenek meg. Fontos! Megirandó, hogy mily minőségű és körülbelül mily áru szövet- vagy selyem minta küldessék.

Irodalom.

„Magyarország Ezredik Éve“ Szmollény Nándor és Liptai Károly, a szegedi hírlapíró gárdának ez a két agilis tagja megírták és kiadták az ezredik év történetét. A három kötetre tervezett nagy mű czime: Magyarország Ezredik Éve és az első kötet már megjelent a könyvpiaczon. Tartalm: Történeti bevezetés (ezt Szádeczky Lajos egyetemi tanár írta). A király, királyné és a királyi hercegek az ezredik évi ünnepeken. Az egyházak ünneplése. — A nagy mű többi köteté ez év őszén jelenik meg és a törvényhatóságok ünnepeinek és az összes elmondott ünnepi beszédeknek közlésén kívül tartalmazni fogják az ipar, kereskedelem, irodalom, művészet, iskolák, egyletek és társulatok millenáris ünnepeit A mű szerzői az első kötetet már bemutatták a mű védnökének: Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek, aki a legismertebben nyilatkozott a kitűnő munkáról. Nagy kitüntetés Szmollény Nándor és Liptai Károly kollegáinkra, hogy művüket a legelőbbségek körök is készséggel támogatják. — Értesülésünk szerint eddig a következő magas méltóságok rendelték meg a Magyarország Ezredik Évét: Fülöp, Szász Coburg Góthai herceg, báró Bánffy Dezső, miniszterelnök, Vaszary Kolos hercegprímás, gróf Szapáry István, gróf Szapáry György Tisza Lajos, Császka György kalocsai érsek, Román Miron érsek, gróf Zichy Nep János, Szabó Miklós, a kuria elnöke, gróf Csekonics Endre, Rimely Károly, Bubics Zsigmond és Dessewfy Sándor püspökök. Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, a pannonhalmi főapátsági könyvtár és a budapesti tud. egyetemi könyvtár. — A kitűnő munka Szegeden Endrényi Imre műintézetéből került ki és ugyanott kötetenkint 5 forintért megrendelhető. A teljes mű, mely 3 kötetből fog állani, előfizetési ára 12 frt. Készségesen ajánljuk a kiváló munkát a törvényhatóságok, kaszinói, és magánkönyvtáraknak.

— **A legértékesebb szépirodalmi heltilap** a „Vasárnapi Lapok“, melyet Beniczky Lenke, Prém József és Miskolczi Henrik szerkesztenek. Ez a lap, minden szíriasmus nélkül mondható, a legelőkelőbb külföldi lapokkal bátran versenyezhet. Szépirodalmi részét hétről hétre Magyarország számottevő írói és költői írják, a képek, melyek szintén hazai műintézetekben készülnek, egytől-egyig gyönyörűek és mi fő úgy a szépirodalmi rész mint a képek magyar tárgyak Minden művelt magyar családnak melegen ajánljuk, hogy rendeljen mutatványszámot, melyből meggyőződhetik, hogy a „Vasárnapi Lapok“ méltán megérdemli, hogy arra előfizessenek. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal. Budapest, IV. Ujvilág-uteza 25. sz. a.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazione Generali) f. évi április hó 12-én tartott 65 ik közgyűlésén terjesztettek be az 1896 évi mérleget. Az előtűnk fekvő igen terjedelmes zárszámadás 60 oldalra terjed és mint minden évben úgy az idén is számos rendkívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. Ezen jelentésből látjuk, hogy a központi igazgatóság a napirend előtt szomorú köteletségnek felel meg, midőn elhunyt, felejtethetlen, érdeműs magyarország képviselőjéről Rott Józsefről következőképen emlékezett meg kegyeletteljesen: Rott József budapesti képviselősegünk főnöke, legelőbb munkatársunk, ki kora ifjusága óta felülmulhatlan buzgalommal szentelte teljes tevékenységét és szellemének kiváló adományait a társaság érdekeinek, a múlt év végén súlyos betegségnek esett áldozatul. Rott József, elhunyt kártársunk emlékét mindig tiszteletben fogjuk tartani és Önök bizonyosan csatlakoznak mély gyászunkhoz és ennek ünnepies kifejezést is fognak adni.

Az évi jelentésből látjuk, hogy az életbiztosítási osztály díjtartaléka 1896 évi december 31-én 3,682,783 frt 61 krral 48,914,760 frt 37 emelkedett. Az ugyanakkor érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 189,549,380 frt 95 krt tettek ki. — míg az év folyamán bevett díjak 7,887,255 forint 27 krajczárra ruktak.

A tűz- és szállítmány-biztosítási ágakban a díj- és illeték-bevétel 11,660,231 frt 19 kr. volt; miből 4,694,768 frt 19 kr. viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy e tiszta díjbevétele 6,965,463 frt-ra ruggott, — mely összegből 3,315,061 frt 39 kr mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 31,896,255 frt 27 krajczárra emelkedett.

Károkkért a társaság 1896-ban 9,890,288 frt 74 krt folyósított. Ehhez hozzáadva, az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 291,246,887 frt 35 krnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. — Ebből a kártérítési összegből hazánkra 55,452,856 frt 37 kr esik, mely összeget a társaság 166,000 káresetben fizetett ki.

A nyereségtartalékok közül, melynek összesen 6554,104 frt 64 krra ruggnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 2625,000 frtot tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozása és fedezetére alakított tartalék, mely daczára annak, hogy e czélra egy 500,000 frtos külön tartalék áll fenn az évi nyereségből kihalított 280,000 frtal 3849,104 frt 64 krra emeltetett fel és továbbá a 80,000 frtra ruggó kétes követelések tartaléka. — Ezeket kívül fennáll még egy 120,000 forintot kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse.

A társaság összes tartalékjait és alapjait, melynek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 61051211 frt 83 krról 66174010 frt 30 krra emelkedtek. Ezen értékből több mint 18 millió magyar értékre esik.

Ezen alkalommal felemlítendőnek tartjuk hogy a cs. és kir. felsőges uralkodó család magán és alapítványi uradalmának Magyar- Cseh- és Morvaországban levő összes épületei tartár keszletei és terményei, valamint gyárai tüz ellen a triesti általános biztosító társaságnál (Assicurazione Generalinál) és a természetnyenyek jég ellen az Assicurazione Gengrali leányintézetnél, s Magyar jég és viszontbiztosító részvénytársaságnál hosszú időre lettek biztosítva.

Apróságok.

Törökország.

Mondják, hogy a véget járja Törökország hatalma, Akad számos örökös is, Ha a beteg meghalna.

Csoda esett. Győz török. Bámulnak az emberek. Ugy látszik, a „beteg ember“ Mégse olyan nagybeteg.

A vádlottak padján.

Elnök: Vádlott, igaz-e, hogy miután áldozatát kifosztotta, megszökött?
Vádlott: Ugyan kérem, elnök ur, hát ön másképp cselekedett volna?

Bosszu.

A kutya mosó dühösködik:
 — Azt mondta az őrnagy, hogy számár vagyok! Elnevezett rinocerusnak és baromnak! Ezt megkeserüli.
 Jóska leveri a hamut az őrnagy szivarjáról, mely az asztalon maradt. A hamu a szőnyegre esik. Jóska diadalmasan vigyorog:
 — Ha ezt az őrnagyné meglátja, majd lesz az uramnak.

A szalonban.

Lilla: Mit gondol Alfréd ur, résztvehetek én ezen a kiránduláson?
Alfréd: Nem ajánlom nagysád, ez a mulatság a fiatalság részére rendeztetik.

Lilla: Nemde Alfréd ur, ön is egoista volt fiatalkorában?
Alfréd: Oh nem, nagysád, én gimnasista voltam.

Az összehasonlító természetrajzból.

Tanító: Mondjál Mariska egy négylábu emlősállatot.
Mariska: A fiahordó.
T.: Helyes. Hát egy szárnyas állatot?
M.: A gólya.
T.: Nagyon jó. — Szembesítsd tehát a két állatot és mondd el mindazon sajátos és elütő tulajdonságaikat, melyeket rajtuk felfedezhetsz.
M.: A fiahordó négylábu állat és teste szőrrel fűdött; a gólya kétlábu állat és teste tollal van befűdve. — A fiahordó a saját gyermekeit hordja a gólya a másét.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Fodor János és neje Szőke Juliánna megveszik id. Györffy József és ifj. Györffy József ondódi szántóföldjüket 1250 frtéért.
2. Balogh János 7 hold 515 □ öl területű ujosztású földjeit eladja Eszenyi Imre és neje Gönczi Juliánának 2750 frtéért.
3. Berger Jenő megveszi Palaticz János 40. sorszámu házát 8000 frtéért.
4. Barta Gábor és neje Erdei Juliánna megveszik Tolvaj Józsefné Szele Juliánna, Szele Imre, Szele György és Szele Márton kiskorúak esapókerti szőlőjüknök 258 □ ölet tevő részét 400 frtéért.
5. Özv. Szőke Jánosné Hajdu Mária és Szőke János kádas-utczai 1856. sorszámu házát megveszik Jambor Imre és neje Szöllősi Mária 5800 frtéért.
6. Ladányi Jánosné Bihari Katalin 4 hold 109 □ öl területű ondódi földjét megveszik Kerekes Sándor és neje Tányér Katalin 1500 frtéért.
7. Ménes Mihály és neje Oláh Zsuzsánna köntös-kerti szőlőjüket eladják Homoki József és neje Orosz Juliánának 950 frtéért.
8. Szabó Józsefné Nagy Juliánna megveszi Balogh Péterné Gyarmathy Zsuzsánna 905 □ öl területű esapókerti szőlőjét a rajta levő épülettel együtt 800 frtéért.
9. Dr. Szentpály Béni és neje Horthy Ágnes megveszik özv. Göll Nándorné Möser Mária, Göll Irma Tóth Béláné és Göll Anna Szabó Miklósné tőczóskerti szőlőjüket 3750 frtéért.
10. Dr. Szentpály Béni és neje Horthy Ágnes megveszik Murvai József és neje Gábris Mária tőczóskerti szőlőjüknök 468 □ ölet tevő részét 400 frtéért.
11. Szabados Ferenc és neje Gutti Zsuzsánna ondódi földjüket eladták Gede Mihály (s neje Senczy) Zsuzsánának 700 frtéért.

12. Fekete Antal és neje Siteri Lidia ondódi földjüket megveszik Zsupos Mihály és neje Tóth Juliánna 550 frtéért.

13. Ungvári Sándor eladja Mórincz telepi 11. sorszámu házának felerészét neje szül. Csörsz Sárának 150 frtéért.

14. Tokaji Ferencz ugy, mint kiskorú gyermekei gyámja eladta 3540. sorszámu házát Szigyártó János és neje Kántor Eszternek 1400 frtéért.

15. Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő 64. sorszámu házát megveszik Györfi Péter és neje Boldog Juliánna 4101 frtéért.

16. Kovács István és neje Kocsis Mária megveszik Nagy András és neje Jándi Eszter 2776. sorszámu házukat 1150 frtéért.

17. Perlman Ignáczné Slesinger Juliánna tőczóskerti szőlőjének 300 négyszögöl területű részét megveszik Molnár Mihály és neje Hüse Mária 300 frtéért.

18. Petneházi Zsuzsánna Angyal Gyuláné megveszi Fábrián Antal és neje Reviczky Paula 3699. sorszámu házukat 1800 frtéért.

19. Végh Mihály házát ujosztású földjével együtt megveszik Both János és neje Szilágyi Juliánna 1580 frt 26 kréért.

Régóta bevált szer az ember izmai erősítésére és fokozására

KWIZDA
 fluidja

Kigyó-jellel. (Tourista-szer.)
 Touristák, kerékpárosok és lovasok által nagyobb utak után erősítésre és felfrisítésre használtatik. 1 üveg ára 1 frt, fél üveg 60 kr.

Kapható minden gyógyszerárban. Főrak-tár kerületi gyógyszerár Korneuburgban (Bécs mellett.)

Köszénkátrányt

legjobb minőségben

ZSINDELY- ÉS DESZKATETŐK

továbbá

szőlő karók

behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerte hosszabb, továbbá **csulapok**, melyek a földbe ásatnak, **kerítések s gazdasági eszközök befestésére**, hordókban á 50, egész 259 súly tartalommal, továbbá saját gyártmányu

COAKSOT

(pirszén) **kovácsok és lakatosok** részére ajánlja jutányos ár mellett

a légszeszgyár igazgatósága
 DEBRECZENBEN.

Első debreczeni paplan-gyár

Debreczen, Széchényi-utca.

Paplanok, madráczok

mérték szerint

gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Új női- és gyermek-kalap üzlet.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy helyten, a **Teleky utczával szemben**

NŐI- ÉS GYERMEK-KALAP ÜZLETET

nyitottam

s azt a legmagasabb igényeknek megfelelőleg

rendeztem be.

s a midőn ezt a n. é. közönségnek becses tudomására hozni bátorodom, egyben tudatom, hogy a női divat-kalapok készítését Bécsben sajátítottam el s egyszerűs mind igen ügyes bécsi munkásnőit alkalmaztam s minden **átalakítást a legmértányosabb ár mellett a legrövidebb idő alatt készítették el.**

Gyász-megrendeléseket két óra alatt eszközlök; s egyben bátor vagyok a mélyen tisztelt hölgyeket meghívni tavaszi kiállításom megtekintésére; vidéki megrendeléseket pontosan eszközlök.

Mély tisztelettel

özv. Kovács Mórné.

